

**Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың докторанты
Габдкаримова Гүлжазира Сағидоқасқызының
«8D02302 – Аударма ісі (батыс тілдері)» білім беру бағдарламасы
бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін
ұсынылған «Абай өлеңдері түпнұсқа және аударма мәтіндерінің
мағыналық-құрылымдық сәйкестігі» атты
диссертациялық жұмысына**

ПІКІР

Габдкаримова Гүлжазираның диссертациялық зерттеуінде қазақтың ұлы ақыны Абай өлеңдерінің түпнұсқасы және аудармасының мағыналық-құрылымдық сәйкестігін орыс және ағылшын тілдеріндегі аудармалар негізінде анықтау мәселесі қарастырылады. Жұмыстың тақырыбы қазіргі қазақ аударматану ғылымы, атап айтқанда поэзия аудармасының теориясы мен практикасы тұрғысынан осы күнге дейін маңыздылығын жоғалтпаған өзекті мәселеге арналған деп санаймыз. Абай өлеңдерінің аудармасы бұрын-соңды зерттелгенімен, ендігі жерде түпнұсқаның мағыналық-құрылымдық жүйесінің аудармасы және сәйкестігі туралы арнайы зерттеудің қажеттігі туындап отыр.

Зерттеу жұмысының басты ерекшелігі - қазақ әдебиетінің классигі Абай Құнанбайұлы өлеңдерінің түпнұсқа мәтіндері мен олардың батыс тілдеріндегі (орыс және ағылшын) аудармалары арасындағы мағыналық және құрылымдық сәйкестікті кешенді түрде талдауында. Ізденуші Абай поэзиясының түпнұсқа және аударма мәтіндерінің мағыналық – құрылымдық сәйкестігін анықтау мәселесін теориялық және практикалық тұрғыдан жүйелі түрде қарастырған. Бұл бағыттағы зерттеулердің аздығын ескерсек, жұмыстың ғылыми жаңалығы айқын көрінеді.

Аталған диссертацияда аударматанудың заманауи теориялары мен әдіснамалық ұстанымдары тиімді қолданылған. Автор Абай өлеңдерінің түпнұсқа мен аударма мәтіндерін салыстырмалы-салғастырмалы, семантикалық-құрылымдық, түрлі трансформациялық талдау әдістері арқылы зерделеп, нақты ғылыми тұжырымдар жасаған. Абай өлеңдерінің мағыналық өзегін, поэтикалық құрылымын, ырғақтық-синтаксистік ерекшеліктерін аудармада жеткізу деңгейі нақты мысалдар арқылы көрсетілген. Бұл зерттеу нәтижелерінің сенімділігі мен ғылыми негізділігін арттыра түседі және ізденуші аудармашылардың стратегияларын ұстана отырып, түпнұсқа және аударма мәтіндерінің мағыналық – құрылымдық сәйкестігін аудармада берудің негізгі әдістерін анықтауда маңызды жұмыс атқарды.

Габдкаримова Гүлжазира Сағидоқасқызы зерттеу барысында дербес ғылыми ізденіс жүргізе алатын, теориялық білімін тәжірибелік талдаумен ұштастыра білетін зерттеуші ретінде танылды. Диссертацияның мазмұны жүйелі, құрылымы логикалық тұрғыдан бірізді, автор ғылыми стильді сақтауға

барынша ұмтылады. Қорытындылар мен тұжырымдар зерттеу мақсаты мен міндеттеріне толық сәйкес келеді және отандық әрі шетелдік аударматану ғылымының да зерттеулері қолданылған.

Зерттеу нәтижелерін аударматану, әдебиеттану, салыстырмалы әдебиет, көркем аударма теориясы пәндерінде, сондай-ақ жоғары оқу орындарының оқу үдерісінде және аудармашылық тәжірибеде қолдануға болады. Бұл жұмыстың практикалық маңызы оның ғылыми сипатын арттыра түседі.

Ізденуші зерттеу тақырыбы бойынша 11 мақала жариялады, оның ішінде 1 мақала Scopus деректер базасында тіркелген журналда басылды.

Қорытындылай келе, Габдкаримова Гүлжазира Сағидоқасқызының «Абай өлеңдерінің түпнұсқа және аударма мәтіндерінің мағыналық-құрылымдық сәйкестігі» атты диссертациялық жұмысының мазмұны «8D02302 – Аударма ісі (батыс тілдері)» мамандығы бойынша PhD философия докторы дәрежесін алу үшін диссертацияға қойылатын талаптарға сай келеді, диссертациялық кеңесте қорғауға ұсынылады және «8D02302 – Аударма ісі (батыс тілдері)» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алуға әбден лайық деп есептеймін.

Отандық ғылыми кеңесші:

филология ғылымдарының докторы,
әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың
филология факультетінің профессоры,
Абай ғылыми-зерттеу институтының
директоры

 Ж.Дадебаев

